

BAANTJER

De Cock en moord op het spoor

door Peter Römer

De Fontein

1

Andrea Heigl haalde opgelucht adem toen de nachttrein uit Wenen om vijf voor tien in de ochtend Amsterdam Centraal binnenreed. Ze was de laatste twee uur druk geweest met het rondbrengen van het ontbijt en het dichtklappen van de bedden in de coupés van het slaaprijtuig, na een nacht waarin ze geen oog dicht had kunnen doen.

Een passagier in coupé nummer 7 had de halve nacht overgegeven, en niet alleen in haar toiletpot. Andrea was tijdens in de weer geweest met dweil en emmer en onderwijl had ze de echtgenoot van de zieke vrouw van zich af moeten houden, omdat hij haar verantwoordelijk hield voor de ziekte van zijn vrouw. Toen dat mens eindelijk in slaap was gevallen en die kerel van haar gefrustreerd zijn bed had opgezocht, hadden twee dronken kerels uit de tweedeklaswagon lopen klagen dat ze de prijs van de drankjes absurd hoog vonden. Nee, het was een zware nacht geweest. Ze verlangde naar haar bed in het naastgelegen Ibis-hotel, zodat ze een paar uur kon slapen voor ze aan haar volgende nachtreis naar Zürich moest beginnen. Ze stond aan het einde van de gang, naast de deuren die net waren opengegaan, en nam afscheid van de passagiers met het kleine beetje vriendelijkheid dat ze nog in zich had. Sommige mensen schudden

haar hand en lieten daar wat geld in achter. Je had dus ook nog fatsoenlijke lui. Toen iedereen was uitgestapt, liep ze naar haar eigen kleine ruimte vanwaaruit ze de snacks verkocht en waar ze het ontbijt bereidde, om wat laatste papierwerk te doen voor ze ook zelf de trein kon verlaten. In het spiegeltje naast de deur zag ze haar vermoeide gezicht, de wallen onder haar ogen en de scherpe trekken naast haar mond. Ze vroeg zich af hoelang ze dit werk nog volhield.

Ze zat nog maar net toen haar iets te binnen schoot. Ze liep het gangetje weer in en keek door de geopende deuren van de coupés. De meeste lagen nog vol rotzooi, achtergelaten door de dankbare passagiers, maar dat was haar zorg niet. De troep liet ze graag over aan de schoonmakers. Het ging haar om de deuren, die waren allemaal open, behalve... bij coupé 9. Hier was de deur nog dicht. Ze kon zich niet herinneren of ze hier het ontbijt had geserveerd of het bed had opgeklapt. Ze had er in de drukte ook niet aan gedacht. Was deze passagier door alle commotie van de aankomst heen geslapen? Ze probeerde de deurkruk, maar die gaf niet mee. Ze klopte. Wie lagen er ook alweer in deze coupé? Ze kon het zich niet meer voor de geest halen. Na zo'n nacht liepen de gezichten van de passagiers in elkaar over tot ze een amorf beeld vormden en niet meer uit elkaar te houden waren. Ze klopte nog eens. 'Hallo!' Geen reactie. Ze haalde de passe-partout uit haar zak waarmee ze alle deuren openkreeg en hield die voor het kleine plaatje naast de deur. Met een klik ging hij open.

'Hallo,' riep ze nog eens en ze zette voorzichtig een stap naar binnen.

Het bed was nog opengeklapt, maar de oorspronkelijk smetteloos witte lakens zagen rood van het bloed. Een schreeuw

bleef steken in haar keel toen ze de halfnaakte vrouw op het bed in haar dode ogen keek.

Rechercheur Jurre de Cock slofte met zijn kenmerkende wiegelende gang door de Warmoesstraat. Hij had de kraag van zijn oude regenjas opgetrokken en zijn vilten hoedje diep over zijn ogen getrokken. Het miezerde. Dat deed het al dagenlang en de zon leek een lange vakantie genomen te hebben. Eigenlijk had hij op zijn bed moeten blijven liggen, hij had door een droge hoest het weekend bijna niet geslapen en voelde zich aan het begin van elke dag geradbraakt. Zijn vrouw had er ook op aangedrongen dat hij zich een dagje ziek zou melden, maar daar had hij toch van afgezien. Hij had geen koorts en een hele dag op bed was niets voor hem. Hij kreeg er pijn van in zijn rug. Bij het uitgesleten blauwe stoepje voor de ingang van het bureau bleef hij even staan en zuchtte. Hoeveel voetstappen lagen er hier van hem? Duizenden, minimaal. Heel even voelde hij spijt dat hij niet toch een dagje was thuisgebleven, maar toen haalde hij diep adem en voegde weer twee stappen aan al die andere toe.

‘Mogge, De Cock.’ Wachtcommandant Els Peeters keek hem met een ironische blik aan. ‘Met het verkeerde been uit bed gestapt?’

De Cock stak een slap handje op. ‘Het mag een wonder heten dat ik überhaupt uit bed ben gestapt,’ mompelde hij en hij liet een droog hoestje horen.

‘Nou, ik ben blij dat je er bent,’ zei de brigadier met haar zware, warme stem.

‘Dat is vriendelijk van je.’

‘Want we hebben een dooie op het Centraal Station,’ vervolgde ze zakelijk.

De Cock zuchtte en schudde zijn hoofd. 'Ik had het kunnen weten... Op Centraal? Is dat niet een zaak voor de collega's van de Spoorwegen?'

'Niet als het om moord gaat.'

'Die dooie is vermoord?' Er brak iets van belangstelling door op zijn vermoeide gelaat.

'Dat is wat ik heb doorgekregen.' Ze draaide het scherm van haar computer naar hem toe en grabbelde haar leesbrilletje uit haar rode krullen. "10.15 uur. Dode vrouw aange troffen in slaapcoupé van de nachttrein uit Wenen", las ze vanaf het scherm. "De aanwezigheid van bloed wijst op een misdrijf."

De Cock had zich omgedraaid en voor ze was uitgesproken was hij al op weg naar de deur. Van een droge hoest was geen sprake meer.

'Je mag best eerst een bak koffie, hoor,' baste ze.

'Zeg tegen Dick dat hij naar Centraal komt.'

Hij had een tijdje rondgedwaald over het verbouwde Centraal Station en zich verwonderd over de drukte in de onderdoorgang die een winkelcentrum bleek te huisvesten dat in een middelgrote stad niet zou misstaan, maar het perron met de nachttrein uit Wenen had hij niet gevonden. Ook de borden met aankomst- en vertrektijden maakten hem niets wijzer. Uiteindelijk bracht een telefoontje met Dick Vledder de uitkomst.

'Ze hebben de wagon afgekoppeld en naar het opstel terrein vervoerd.'

'Opstelterrein?' vroeg De Cock knorrig.

'Daar staan de wagons die tijdelijk niet in gebruik zijn of het treinverkeer ophouden. Het spoor moet door!' antwoord-

de zijn adjudant olijk. 'Er wordt al genoeg geklaagd over vertragingen. Ik zie je daar.'

'Hadden ze wel toestemming voor dat afkoppelen?' De vraag kreeg geen antwoord meer, Vledder had al opgehangen.

De Cock keek wat ontredderd om zich heen en vroeg zich af hoe hij op dat terrein moest komen. Hij sprak een spoorwegfunctionaris aan. Die blies eerst vermoeid wat adem uit en begon hem toen omstandig uit te leggen hoe hij op het opstelterrein kon komen, maar in de ogen van de grijze rechercheur zag hij dat de boodschap niet aankwam en hij koos voor een kortere weg.

'Ik breng u wel even.'

'Aardig van u.'

De slaapwagon van de nachttrein uit Wenen stond geparkeerd op een deel van het spoorwegcomplex waar meer treindelen wachtten op hun beurt om mee te mogen naar een nieuwe eindbestemming. Vledder stond De Cock op te wachten en zwaaide hem toe.

'De meute is nog niet gearriveerd, dus als we snel zijn kunnen we nog even binnenkijken.'

De Cock hees zich de wagon in en liep door het smalle gangetje naar de coupé waar het lichaam was aangetroffen.

Vledder stond in de deuropening. 'Het is niet echt de Oriënt Express.'

De Cock keek hem vragend aan.

Vledder deed een stap opzij. 'Ik had er altijd een romantisch idee bij, bij zo'n nachttrein.'

De Cock keek in de coupé, die inderdaad een allesbehalve romantische indruk maakte. Bijna de gehele ruimte werd in-

genomen door twee bedden die boven elkaar waren opengeklapt en schuin over het onderste bed lag een jonge vrouw. Ze was op haar slipje en een minuscuul wit hemdje na bloot, maar bijna haar hele bovenlichaam was bedekt met bloed. Net als het laken waar ze op lag. Hij deed een stap naar voren en keek naar haar hoofd. Het haar, te blond om natuurlijk te zijn, waaierde uit over het laken. In het gezicht lagen haar verstarde trekken, scherpe lijnen langs haar mond. De dood had haar schoonheid meegenomen. Hij vond het lastig haar precieze leeftijd te schatten.

Tegenover het bed leidde een deur naar een douchecel die tevens als wc dienstdeed. Over een hangertje dat ze aan het bovenbed had gehangen, had ze haar kleren gedrapeerd. Een zwarte broek en een zwart jasje, keurig uitgehangen.

‘Zijde. Filippa K,’ zei Vledder langs zijn neus weg.

‘Wat?’

‘Dat is het merk van dat pak. Duur merk.’

‘Sinds wanneer heb jij hier verstand van?’ vroeg hij argwanend.

Vledder bloosde. ‘Sinds Lotty dat van een afstandje zag.’

‘Is zij hier ook al?’

‘Ze is met mij en Keizer meegereden.’

Onder het raam zag De Cock naast een koffertje een paar sportschoenen staan van het soort dat je, volgens zijn vrouw, bij elke gelegenheid kon dragen. Niets duidde op haast of op een worsteling.

Hij bleef op de drempel van de coupé staan. Het was de afspraak met de forensische dienst dat zij als eersten de plaats delict mochten betreden, zodat er geen sporen verloren zouden gaan. De Cock had het daar altijd moeilijk mee gehad, omdat hij vreesde dat er kostbare tijd verloren ging voor hij

in actie kon komen. Maar hij had er ook het belang van ingezien; de afgelopen jaren werden er steeds meer zaken opgelost vanuit de techniek. Bloed, speeksel en haren konden, ook in geringe hoeveelheden, worden gevonden en onderzocht op DNA. Dat werkte soms sneller dan zijn grijze hersens. Hij vreesde oprecht ooit door de techniek op een zijspoor te worden gezet.

Hij bekeek de dode vrouw nog eens aandachtig, maar zag ook op het tweede gezicht geen bijzonderheden. Er was alleen de dood die het leven uit het jonge lichaam had veraagd.

‘Treurig einde.’

Vledder keek over zijn schouder mee. ‘Het lijkt me dat ze in haar hals is gestoken.’

‘De dokter zal uitsluitsel geven.’ De Cock keek op zijn horloge. ‘Als hij een keer arriveert.’

‘Geen zorgen, De Cock, de medische ondersteuning is reeds aanwezig.’

Dokter Den Koninghe kwam opgewekt aangelopen. Hij legde joviaal een hand op de arm van De Cock. ‘Ligt de patiënt hier?’

‘Wat ben jij vrolijk,’ antwoordde De Cock achterdochtig.

‘Laatste werkdag,’ verklaarde de dokter. ‘Vanaf morgen lonkt de vakantie.’

‘Dan hoop ik niet dat de reis naar Wenen gaat,’ merkte Vledder droog op. ‘Want deze trein komt voorlopig niet van zijn plaats.’

Den Koninghe besloot de opmerking te negeren en passeerde Vledder zonder hem aan te kijken. ‘Als je het niet heel erg vindt, zou ik nu even mijn werk willen doen.’

De Cock trok zijn jonge assistent weg bij de deur terwijl de

dokter onbeschermd de plaats delict betrad en alle regels aan zijn laars lapte.

De twee chercheurs trokken zich terug in het gangetje.

‘Wie heeft deze vrouw zo aangetroffen?’ vroeg De Cock.

‘De conductrice, de vrouw die verantwoordelijk is voor deze coupé. Keizer praat met haar in haar kamertje.’ Vledder wees in de richting van de toegangsdeuren aan het begin van de wagon.

Ze liepen naar de ruimte waarin de conductrice de nacht had doorgebracht en constateerden dat die niet heel groot was en bovendien volgebouwd met kasten voor snacks en dranken, rondom een ijskastje waarin de producten stonden die koel moesten worden bewaard. De enige plek die de vrouw voor zichzelf had was de stoel naast de deur. Ze zag er vermoeid uit. Haar zwarte haar, waar het grijs doorheen piekte, zat strakgetrokken in een knot op haar achterhoofd. Onder haar grijze ogen zaten zwarte vlekken en de huid van haar gezicht had de vale teint van iemand die te weinig buiten komt.

‘Ze heet Frau Heigl.’ Het was tot hun verbazing Lotty die tegen hen sprak.

‘Ik dacht dat Keizer haar verhaal zou opnemen.’

Lotty lachte bescheiden. ‘Het Duits van Appie was nog wat... roestig. Ik heb het van hem overgenomen.’

‘Andrea Heigl.’ De vrouw keek op naar de chercheurs. ‘*Ich bin hier verantwortlich.*’ Ze streek met haar handen het jasje van haar uniform recht.

De Cock knikte haar bemoedigend toe en richtte zich weer tot Lotty. ‘Zij heeft het lichaam ontdekt?’

‘Vanmorgen, ja, de trein was net het Centraal binnengereden. Ze heeft meteen de autoriteiten op de hoogte ge-

bracht. Die zijn komen kijken en hebben besloten de coupé af te koppelen en hierheen te brengen. Blijkbaar in overleg,' voegde ze er weifelend aan toe.

'Overleg met wie?' Het was geen vraag. 'Verder hebben ze nergens aan gezeten?'

'Men zegt van niet.'

'Kende zij de dode vrouw?'

'*Nein!*' Het antwoord kwam van de conductrice zelf. De Cock keek haar vragend aan.

'*Ich verstehe ein bisschen, aber sprechen nein. Ich hab' die tote Frau nie gesehen.*'

'Ze was vanmorgen druk bezig met de andere coupés. Ze moest de bedden inklappen en het ontbijt serveren.'

'*Stress, Stress jeden Morgen. Jeder will alles auf einmal. Und der Zug rumpelt weiter und weiter...*' Uit haar ogen sprak paniek, alsof haar opnieuw gevraagd werd een rondgang door de wagon te maken. Ze legde haar hoofd vermoeid in haar handen.

'Dus ze had de vrouw nooit eerder gezien?'

'Ze zegt van niet.'

'Heeft ze iemand de coupé van het slachtoffer zien binnengaan?'

Lotty schudde haar hoofd. 'Er is haar niets ongewoons opgevallen.'

'Noteer haar gegevens, zodat we contact met haar kunnen opnemen als we nog iets willen weten.'

Hij knikte de vrouw vriendelijk toe en verliet haar coupé. Er viel hier voorlopig niets meer voor hem te doen.

Hij stapte uit de wagon en merkte tot zijn opluchting dat het was opgehouden met miezeren en dat een zwak zonnetje zich zowaar door het wolkendek wist te boren. Appie Keizer

stond, tegen een lantaarnpaal geleund, in zijn notitieboekje te bladeren.

‘Guten Morgen!’ riep Vledder hem vrolijk toe. ‘Wie geht’s?’
‘Grappig...’

De Cock drukte de vrolijkheid de kop in. ‘Hebben we de namen van de passagiers die op deze trein hebben gezeten?’

Keizer keek verschrikt op. ‘Van alle passagiers?’

‘Nee, Ab,’ verzuchtte De Cock, ‘voorlopig alleen de passagiers van deze slaapwagon.’

Keizer lachte schaapachtig. ‘Gelukkig. Er zitten honderden mensen op zo’n trein.’ Hij maakte zich los van de paal en liep naar de wagon. ‘Ik denk eigenlijk dat die Oostenrijkse conductrice daar wel een lijst van moet hebben.’

‘Dan wil ik die graag zien.’

‘Oké.’ In zijn haast liep hij bijna tegen de dokter op, die blijkbaar klaar was met zijn schouw en de trein uit stapte. De Cock keek hem verwachtingsvol aan. ‘En?’

‘De vrouw is dood,’ verklaarde de dokter met een stalen gezicht.

‘Je meent het...’ mompelde Vledder.

‘Altijd weer treurig, een jong leven in de knop gebroken.’ Hij gaf De Cock een droeve glimlach. ‘Een snede in de halslagader. Doodgebloed. Ze heeft niet lang geleden.’

‘Gesneden... met een mes?’ vroeg De Cock.

‘Daar lijkt het wel op, al is met geen mogelijkheid te zeggen met wat voor soort mes. Het is uiteindelijk een vrij oppervlakkige wond, maar op precies de juiste plek, helaas... Het zou bij wijze van spreken met een aardappelschilmesje gebeurd kunnen zijn.’

‘Enig idee over het tijdstip van de moord?’

‘Ik geef me niet graag over aan speculatie, zoals je weet,

maar ik zou zeggen dat het een uur of twaalf geleden is gebeurd. Rusteloos zal hier meer duidelijkheid over kunnen verschaffen.' Hij doelde op de patholoog-anatoom die het lichaam van de vrouw tijdens de sectie nader zou onderzoeken.

'Dan rest mij niets anders dan je een fijne vakantie toe te wensen.'

Dat bracht wat vrolijkheid terug op het gezicht van de dokter. 'Dat zal wel lukken. Tabee!'

Ze keken de oude schouwarts na, terwijl die zonder te groeten drie man van de forensische dienst passeerde die aan kwamen slenteren.

'Daar komt de witte brigade,' merkte Vledder op.

'Ja,' bromde De Cock. 'Dan zijn wij hier voorlopig wel klaar.'

Eerste druk juli 2025

Copyright © 2025 Peter Römer

Copyright © 2025 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Het gebruik van de naam Baantjer is met toestemming van de erven A.C. Baantjer

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie Bart Hendrix

Opmaak binnenwerk Pre Press Media Groep, Leerdam

ISBN 978 90 261 7516 9

ISBN e-book 978 90 261 7517 6

ISBN luisterboek 978 90 261 7518 3

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.